

UdviklingsHus Fuglebjerg og Det usynlige erhvervsliv

Vigtigste budskaber:

1. Der er et usynligt erhvervsliv, som flyver under radaren, og som blive større og større – og deres vækstpotentiale kan udnyttes meget bedre, men det kræver et bredere vækstbegreb og en ny dagsorden for erhvervsudvikling.
2. Der er et liv og et potentiale i civilsamfundet, som er langt større, end de fleste tror, også det kræver dyb respekt, men også hjælp til at organisere det og udnytte kompetencerne på tværs.

UdviklingsHus Fuglebjerg sætter fokus på, hvordan de tre sektorer, det offentlige, erhvervslivet og civilsamfundet kan samarbejde. Målet er på den måde at skabe synergi og vækst, der rækker ud over lokalsamfundet. Det er andet og mere end et kontorhotel, nemlig et fællesskab, hvor alle bidrager og alle modtager.

UdviklingsHus Fuglebjerg består i stueplan af bibliotek og borgerservice, 1. Sal havde tomme lokaler og efter et par års arbejde kan mikrovirksomheder leje sig ind (hvilket tre allerede har gjort), ligesom borgerne har adgang til mødelokaler, lånekontorer udstyret med pc og netadgang og andre faciliteter.

Vi har som sagt været et par år undervejs med at omsætte tankerne om samarbejdet mellem Næstved Bibliotek & Borgerservice, Landliv a/s, Maglemølle Erhvervspark og Næstved Erhvervsforening til virkelighed. Vi har brugt den vigtige forskning, som bl.a. Hanne Tanvig på KU har lavet, samt vores arbejde med landdistrikter igennem 10 år.

Målet er, at alle parter kommer til at udvikle sig. I UdviklingsHuset bliver der mulighed for at stille de forskellige kompetencer til rådighed på tværs, og samtidig være hinandens "forstyrrelser". Lejerne forpligter sig til at bidrage til husets fællesskab. De skal sammen med biblioteket arbejde for at inddrage borgerne i lokalområdet, og på den måde skabe og udvikle nye samarbejder og fællesskaber.

Det usynlige erhvervsliv

Der findes et omfangsrigt erhvervsliv, som er overset og ikke regnes for noget:

Mikrovirksomhederne, der er kendetegnet ved, at de er små, de er mange og består kun af ejeren, andre har få ansatte.

Der hersker en stor misforståelse selv i erhvervsservice kredse, der tror, at mikrovirksomheder er iværksættere, der endnu ikke er blevet en "rigtig" virksomhed.

Igennem flere årtier har regering og erhvervsservice alene haft fokus på vækstiværksættere og vækstvirksomheder – altså virksomheder, der ønsker at vækste i traditionel betydning: flere ansatte - større omsætning. Men erhvervslivet er under kraftig forandring, hvor vi vil se flere og flere iværksættere på fuld eller deltid – en tendens statistikkerne allerede nu bekræfter. Det forventes at 50 % af USA's arbejdsstyrke allerede i 2020 vil være selvstændig på fuld eller deltid. Så hurtigt vil det ikke gå i Danmark – men tendensen er klar.

Mikrovirksomheder kan være iværksættere med potentiale til vækst, men de fleste er virksomheder, der ikke nødvendigvis ønsker at blive større. Er de så interessante i et økonomisk eller samfundsperspektiv?

En anderledes måde at skabe vækst

Mange mikrovirksomheder vokster – men det sker igennem netværk. Når der er for mange opgaver, så findes alternativer til at ansætte medarbejdere: få underleverandører, lave partnerskaber/konsortier eller hjælpe andre med de ønskede kompetencer i gang med egen virksomhed – nogle går tilbage til at være lønmodtager, når opgaven er løst, mens andre har mærket det særlige, det er at være selvstændig. Derudover skaffer mikrovirksomheder også arbejde til andre leverandører, bidrager til at skubbe andre iværksættere i gang og skaber opgaver til revisorer, bogholdere, it-firmaer osv.

Og for kommunerne er de særligt interessante, de betaler skat i kommunen, men det gør mange af de større virksomheder ikke, da deres hovedsæde ligger et andet sted. Det hedder "lokal multiplikator effekt", som i engelske undersøgelser er målt til 2,5, når der handles lokalt med lokale produkter, og kun 1,4, når der handles med supermarkeder - og endnu mindre med udefrakommende grossister

Hvem er de nye mikro-virksomheder?

De, der er trætte af at gå på arbejde – ikke fordi de ikke gerne vil arbejde, men f.eks. oplever de, at deres faglighed er næsten blevet erstattet af kravet om dokumentation. Den offentlige sektor producerer flere hundred tusinder af medarbejder om året, der lider af stress eller stress-relaterede sygdomme.

De unge, der gerne vil prøve kræfter med egen virksomhed, allerede mens de læser – det passer ikke til regnearkene om at få så mange så hurtigt igennem uddannelsessystemet som muligt, men det passer til os i erhvervslivet – jeg har tidligere været direktør i en vækstvirksomhed, og ved, at jeg ikke kunne bruge 12-tals piger og drengene, men de, der havde skaffet sig noget livserfaring mens de studerede

Og så er der seniorerne. Nogle har fortsat meget i sig, når de pensioneres, arbejdspladsen tempo i forandringer, der ikke kan forklares ordentligt, så det giver mening gør, at de lader sig pensionere, men de vil rigtigt gerne i gang med en virksomhed – og det kan de, og de behøver ikke flere ugers iværksætterkurser, men et par oplæg og et godt netværk. Der er også seniorer, der opdager, at de er gået for tidligt på pension.

Det samfundsøkonomiske aspekt i senioriværksættere og deltidsiværksættere

De kommer nok ikke med i de eksisterende målinger om vækst, men de skaber livskvalitet for dem selv og andre – det giver ofte besparelser i sundhedsvæsnet, og de inspirerer andre til at gøre noget tilsvarende.

På et foredrag "Iværksætter på fuld eller deltid" som jeg holdt i september 15 var aldersspredningen 17-70 år. Hende på 70 har startet en deltidsvirksomhed, og jeg ved, at der nu er flere i hendes omgangskreds, der går og pusler med ideer.

Hvad laver mikrovirksomheder

Alt muligt – det er traditionelle små selvstændige, til freelance journalister, udviklere der samarbejder med forskningsinstitutioner rundt i verden og laver specialopgaver, web-shops, til at sidde nær Fuglebjerg og indrette børneværelser i USA inkl. specialdesignede tapeter. Mangfoldigheden er enorm.

Opdag potentialet i mikrovirksomhederne

Selvom enhver kommune med respekt for sig selv drømmer om at få et stort "Æble" liggende i deres kommune, så er det ikke realiserbart for ret mange.

Til gengæld ved de fleste kommuner ikke, hvor mange mikrovirksomheder de har - de færreste kommuner interesserer sig for det potentiale, der faktisk ligger her lige for deres fødder. Det er noget vi allerede har, og det er noget vi kan få til at vokse.

Næstved Erhvervsforening har i samarbejde med Landliv etableret netværk af mikrovirksomheder i 2 områder – og hver gang har vi været overraskede over, hvor mange mikrovirksomheder der er, selvom vi kun har fået kontakt med en meget lille del. Det sidste netværk blev etableret i feb 2015, og de har allerede lavet en stribe samarbejder på tværs, og de har allerede afholdt 2 mikromesser – dels for at synliggøre sig selv, men også for at lokalområdet ser, at de har mulighed for at handle lokalt og 2 mikrovirksomheder i det område ved jeg med sikkerhed er åbnet p.gr.a vores netværk og synlighed, flere deltidsmikrovirksomheder er tæt på at forlade det sikre lønmodtagerjob for at blive selvstændig på fuld tid.

Selvom mikrovirksomheder ikke ønsker at vækste traditionelt, så vil de gerne vokse, men på egne betingelser.

Fuglebjerg den 27. April 2016

Mona Hvid
UdviklingsHus Fuglebjerg
Landliv a/s
Tlf 2126 6566 mona@landliv.dk

Den Europæiske Landbrugsfond
for Udvikling af Landdistrikterne:
Danmark og Europa investerer
i landdistrikterne